

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía: Socioloxía da educación

Materia	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Código	P02G110V01105			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Traba Díaz, Amada			
Profesorado	Lage Picos, Jesús Adolfo Porto Porto, Benjamín Torres Outón, Sara María Traba Díaz, Amada			
Correo-e	amadat@uvigo.es			

Web

Descrición xeral	<p>Materia de formación básica na formación inicial do profesorado de Educación Infantil, imprescindible para que as e os futuros docentes comprendan a complexidade dos procesos e relacións educativas. O programa pretende achegar as dimensións estruturais e ideolóxicas que preceden, condicionan e entrelazan os procesos educativos.</p> <p>A reflexión que se fai nesta materia debería contribuír a unha praxe docente racional e consciente. Os contidos céntranse fundamentalmente nos procesos de socialización e nas súas axencias e ámbitos principais, e, nomeadamente, na escolarización nas sociedades modernas; mais tamén se dá a debida importancia aos aspectos xerais da disciplina sociolóxica.</p> <p>Preténdese:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Abordar os aspectos sociais -non pedagóxicos nin didácticos- implicados nos procesos educativos. - Contextualizar os procesos educativos no seu medio social e histórico, nomeadamente na actualidade. - Adquirir coñecementos básicos de Socioloxía e poder usar as súas achegas teóricas como ferramentas de análise e comprensión da realidade social e educativa. - Incorporar coñecementos de disciplinas afíns. - Desenvolver capacidades de comprensión e análise do medio social e a capacidade de aplicación para avaliar e prever o impacto, máis alá da aula e da práctica profesional diaria, na integración da comunidade, na resolución de conflitos e na innovación educativa.
------------------	--

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia

- B7 Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
- B9 Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
- B10 Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
- B11 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
- B12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
- C1 Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
- C4 Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
- C10 Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
- C11 Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
- C12 Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
- C13 Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
- C14 Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
- C23 Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C25 Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
- C26 Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
- C27 Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
- C28 Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C30 Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
- C31 Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
- C36 Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
- C37 Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
- C43 Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
- C48 Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
- C62 Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
- C63 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
- C64 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
- C66 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
- C67 Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos os ensinos descritos.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita
- D5 Coñecemento de informática
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D10 Traballo nun contexto internacional
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D13 Razoamento crítico
- D14 Compromiso ético
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Adaptación a novas situacións
- D17 Creatividade
- D18 Lideranza
- D19 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D20 Iniciativa e espírito emprendedor

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

O alumnado deberá acadar os seguintes resultados

Adquirir coñecementos que permitan:

- Empregar as achegas teóricas da socioloxía como ferramenta de análise e comprensión da realidade.
- Analizar a educación como un feito social, como unha institución básica na sociedade actual.
- Analizar as súas funcións sociais e as súas transformacións e conflitos.
- Coñecer a evolución da institución familiar, os diferentes tipos de familias, os diferentes estilos de vida e de educación; ver a educación dende a perspectiva familiar para poder interreactuar eficazmente coas familias
- Comprender as demandas institucionais da educación no contexto actual: familias, relacións de xénero, relacións interxeracionais, multiculturalidade e interculturalidade, desigualdade, segregación, discriminación, inclusión e exclusión social, desenvolvemento sostible.
- Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías, así como dos cambios nas relacións de xénero e interxeracionais.
- Poder desenvolver e avaliar as accións dentro e fóra do centro educativo destinadas á formación cidadá.
- Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos, nomeadamente aqueles máis profundos como os que se relacionan coa estrutura social e as transformacións sociais, e tamén con fenómenos máis conxunturais ou específicos como a evolución da economía e do mercado de traballo.

Adquirir destrezas metodolóxicas que permiten desenvolver os contidos anteriores a través do traballo autónomo individual e en equipo como:

- Aprender a seleccionar e xerarquizar a información
- Planificar o traballo.
- Acadar metas concretas.
- Establecer obxectivos e medios
- Avaliar custos e posibles limitacións do traballo de investigación empírica.
- Capacidade para redefinir obxectivos ou medios se estes non se axustaren aos fins establecidos.
- Analizar resultados e proceso de investigación
- Sistematizar e presentar oralmente e por escrito os contidos previstos.

Adquirir destrezas tecnolóxicas:

- Coñecer as ferramentas básicas de informática e audiovisual (procesador de texto, power point, folla de cálculo, acceso a internet, programas multimedia e gravación de voz ou vídeo)
- Traballar con fontes e bases de datos estatísticos
- Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación
- Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural

Adquirir destrezas lingüísticas:

- Comprensión de textos complexos
- Expresión escrita, comunicación oral en público.
- Capacidade para facerse entender (oral e escrita)
- Resumir e articular información complexa ou de fontes diferentes.

Adquirir destrezas sociais que permitan desenvolver tarefas colaboradoras:

- Capacidade de escoitar e comprender aos demais.
- Capacidade de captar a atención do receptor.
- Capacidade para adaptarse á axenda de traballo para cumprir obxectivos.
- Capacidade para organizar, adaptar ou reorganizar o traballo.
- Capacidade para asumir a responsabilidade propia e do grupo.

Contidos

Tema

TEMA 1.- A perspectiva sociolóxica: perspectivas teóricas e conceptos xerais. A perspectiva teórica da Socioloxía

- Perspectiva sociolóxica, perspectiva global e perspectiva sociolóxica na vida cotiá. A Socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento.
- Teoría sociolóxica: principais paradigmas e novas perspectivas (mención á perspectiva de xénero). O debate entre estrutura e acción

Conceptos xerais ou básicos:

- Que entendemos por sociedade, evolución e tipos de sociedade
- Individuo e sociedade, achegas da socioloxía clásica: Marx, Weber e Durkheim (conflito, racionalización, función, anomia)
- Cultura: conceptualización, diversidade cultural, subcultura e contracultura; símbolos, valores, normas, desviación e control social
- Estrutura social e interacción (status e rol)
- Estratificación social: clase, xénero e etnia
- Grupos e organizacións
- Que é a socialización

Apéndice metodolóxico básico para a realización do proxecto de investigación

- Metodoloxía, nocións básicas para o traballo de investigación: a definición do problema, as achegas teóricas, a formulación da hipótese, a escollo do deseño (distinción métodos e ferramentas básicas), recollida e compilación dos datos, interpretación dos resultados, elaboración de informe.

TEMA 2.- Socioloxía da familia e da infancia

Análise sociolóxica da familia

- Que son as familias? Definición, natureza e evolución histórica
- Principais perspectivas teóricas: funcións, desigualdade, patriarcado e análise micro.
- A transformación da institución familiar na actualidade, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional.
- A cara escura das familias

A análise sociolóxica da infancia

- A construción social da infancia, as perspectivas teóricas sobre a infancia, a infancia maltratada e excluída, a infancia postmoderna
- A socialización na infancia no marco da familia e da escola. Os modelos de socialización familiar, a relación familia-escola. A socialización no xénero como exemplo de socialización diferencial e de transformación

TEMA 3.- Contexto social, cambios sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas

O contexto social actual, cambio e transformación acelerada

- Cambios sociodemográficos
- Relación entre sistema social e sistema educativo, xenealoxía do sistema escolar -Características comúns e xerais dos sistemas educativos (xeneralidade, obrigatoriedade, ramificación, burocratización)
- A eficacia da socialización escolar e o acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas, innovación e reforma

Apéndice coas explicacións teóricas da relación entre educación e sociedade: da achega dos clásicos aos paradigmas actuais.

TEMA 4.- Educación e cidadanía

- A estratificación social e as súas consecuencias no sistema educativo, nos grupos sociais e nos individuos: discriminación, inclusión/exclusión social, participación na vida política e económica
 - A teoría social aborda a desigualdade
 - A relación entre clase social e educación
 - O xénero como categoría relevante na desigualdade educativa. O sexismo no currículo e na interacción
 - A diversidade cultural, a interculturalidade na sociedade global.
-

TEMA 5.- As función sociais do sistema educativo	<ul style="list-style-type: none"> - A socialización para o traballo como elemento fundamental da relación entre a escola e a sociedade - A importancia da formación cívica nunha sociedade democrática - A socialización para o consumo e o patriarcado no noso modelo - A construción do consenso social a través da educación escolar - A creación de identidade nacional - A regulación do mercado de traballo -A custodia da infancia.
TEMA 6.- Cultura e educación: culturas familiares e cultura escolar	<ul style="list-style-type: none"> - Que é o currículo dende a perspectiva sociolóxica: expreso, evidente, visible, oculto, invisible, omitido; saberes, hábitos, espazos e tempos, a organización escolar como elemento esencial na análise do currículo - As relacións sociais do proceso educativo: inculcación, selección/omisión, segregación/inclusión Relación entre educación familiar, demandas da comunidade e práctica na escola. - Os nesgos de xénero, de clase e étnicos no sistema educativo e factores sociais de rendemento escolar relacionados. <p>Achegas teóricas relevantes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A reprodución cultural e social na escola - A violencia simbólica. - Lingua e currículo - A escola aparello de poder disciplinario
TEMA 7.- Socioloxía da interacción na aula e resolución de conflitos	<ul style="list-style-type: none"> - A aula como microsociedade: significación social da aula e da relación educativa, poder e estratificación: xénero, clase e etnia A análise sociolóxica do profesorado. A feminización da profesión docente - A aula como marco de comportamento: negociación, estigma e resistencia - A comunicación na aula e a constitución do individuo illado - Resolución de conflitos: aprender a amar na escola, a importancia da educación afectiva a da aplicación de modelos integradores baseados no concepto de construción social
TEMA 8.- A escola debe responder a o novo modelo de sociedade. o impacto das TICs na educación	<ul style="list-style-type: none"> - A revolución das TICs e a sociedade da información, impacto na economía, na democracia, nas relacións sociais, a creación de novas culturas e os riscos <p>Sinerxías e oportunidades das TICs para transformar o modelo, novos contornos de aprendizaxe e de relación, a transformación do espazo/tempo, eliminación de barreiras no acceso</p>

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	3	0	3
Traballos tutelados	10	20	30
Presentacións/exposicións	8	6	14
Foros de discusión	0	3	3
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	16	16
Prácticas autónomas a través de TIC	4	0	4
Seminarios	5	10	15
Actividades introdutorias	2	0	2
Estudos/actividades previos	0	20	20
Sesión maxistral	10	0	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	20	30
Probas de resposta curta	1	0	1
Cartafol/dossier	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Tutoría en grupo	<p>□ Descripción: este é un tempo reservado para atender e resolver dúbidas do alumnado. Durante este curso cada alumna/o deberá dedicar 3 horas a esta actividade.</p> <p>□ Obxectivos: Atención, seguimento e orientación do alumnado. Intercambiar información, perspectivas e coñecementos. Favorecer o feedback entre as persoas que compoñen o curso: entre o propio alumnado e entre docente e alumnado sobre os contidos e tarefas desenvolvidas na materia. Seguimento da comprensión de conceptos e contidos así como resolución de dúbidas. Asesoramento na procura de información.</p> <p>□ Modalidade: guiada.</p> <p>□ Natureza: teórica e práctica.</p> <p>□ Escenario: despacho 113, aulas C ou B</p> <p>□ Grupos: reducido (entre 4 e 9).</p> <p>□ Tarefas do alumnado: identificar as dúbidas e problemas de comprensión e formulalas, se pode ser, con posibilidades de resolución.</p>
Traballos tutelados	<p>□ Descripción: actividades que realiza o alumnado, algúns exemplos poden ser: -Recensións sobre artigos científicos de actualidade. -Traballos monográficos -Procura de información en publicacións, bases de datos, artigos, libros□ sobre un tema en concreto. -Proxectos: deseño e desenvolvemento dun traballo de investigación que inclúa parte ou todas as actividades precedentes.</p> <p>Quen se encargue da docencia acoutará e aceptará os temas de estudo propostos polo alumnado. Realizará o seguimento do traballo e avaliará o proceso e o resultado final.</p> <p>□ O obxectivo é adquirir e consolidar coñecementos e formar parte fundamental do traballo que se avalia.</p> <p>□ Modalidade: autónoma. □ Natureza: práctica. □ Escenario: non hai prescrición.</p> <p>Realizarase en grupo reducido (3-4 compoñentes).</p> <p>O alumnado realizará o traballo a partir do guión proporcionado pola/o docente, dispoñendo das sesións de prácticas (horas B) e das sesións de tutoría para facilitar o seguimento do seu traballo.</p>

Presentacións/exposicións Descrición: todos os traballos tutelados nas sesións prácticas deben ser presentados en público a todo o grupo en sesións habilitadas a tal efecto ao final do cuadrimestre. Teráse en conta a habilidade para comunicar e a capacidade de captar a atención do público así como a capacidade de síntese e os recursos empregados.

Tamén se poden expoñer, pero non é obrigatorio, outros traballos que se vaian realizando de forma voluntaria polo alumnado.

Estas exposicións consistirán en presentar un tema concreto ou un traballo (previa presentación escrita na que se avaliará o contido).

Trátase dunha metodoloxía que traballa unha competencia nuclear e transversal cuxo obxectivo é aprender a comunicar.

Os traballos expoñeranse en grupo -os que se realicen en grupo- ou individualmente os que se fagan desa forma con carácter voluntario.

As presentacións serán avaliadas en función dos criterios previamente establecidos, podendo incluso integrar a avaliación criterios e cualificacións incorporados polo alumnado.

Modalidade: guiada

Natureza: práctica

Escenario: aula ordinaria que conta con recursos tecnolóxicos (canón de proxección, transparencias, conexión a Internet, vídeo ou DVD)

Grupo: grande, mediano ou reducido.

Tarefas do alumnado:

Expoñer o traballo publicamente.

Defendelo, é dicir, debe responder ás preguntas e posibles críticas construtivas de colegas e docentes.

Poderanse explicar na parte final da exposición os problemas e obstáculos xurdidos durante la elaboración do traballo.

Foros de discusión

Descrición: esta é unha actividade, que se realizaría a través da plataforma virtual na que se poderán debater e intercambiar informacións e opinións de interese para o desenvolvemento teórico e práctico da materia, especialmente temas de actualidade ou de relevancia.

Obxectivos:

Abrir novas perspectivas e temas e traballar e consolidar coñecementos.

Cuestionar(se) opinións persoais e posibles prexuízos.

Desenvolver habilidades comunicativas.

Modalidade: autónoma.

Natureza: práctica.

Escenario: non prescrito agás pola necesidade de conexión á rede.

Grupos: individual ou reducido.

Quen teña a cargo a docencia, ou incluso o alumnado, propondrá un tema de debate ou de estudo, se é preciso nomearase alguén que dinamice ou modere o foro.

Resolución de problemas Descrición: formulación, análise, resolución individual, e de proceder debate en grupo, dun e/ou exercicios de forma exercicio relacionado coa temática da materia de forma autónoma por parte do alumnado. autónoma

Obxectivo

Reflexionar sobre as cuestións principais da materia e relacionar teoría e práctica.

Introducir novos conceptos e integralos cos antigos.

Consolidar coñecementos.

A docente propondrá ao final de cada tema dos que compoñen a documentación básica de consulta e estudo unha batería de cuestións ou exercicios denominadas actividades de autoavaliación, a resolución destas actividades integrará o contido do cartafol xunto coa documentación elaborada para os seminarios e outros traballos voluntarios. A docente poderá revisar este material que formará parte da avaliación final.

Modalidade: autónoma.

Natureza: teórico-práctica.

Escenario: non prescrito.

Tarefas do alumnado:

Resolver a cuestión ou exercicio proposto pola/o docente a partir da documentación facilitada.

Aínda que as actividades se realizaren de forma autónoma, o alumnado disporá en todo momento de sesións de titoría para que a docente poida realizar o acompañamento e seguimento desta metodoloxía.

Prácticas autónomas a través de TIC

- Descripción: desenvolver con axuda das TIC prácticas de búsqueda de información, manexo de ferramentas básicas para deseñar táboas e gráficas, tratamento de datos e búsqueda de fontes estatísticas.

Desenvolveranse 2 sesións ao inicio do curso en horas B, as dúas primeiras semanas, e outras 2, tamén en horas B cando o desenvolvemento dos traballos o requira, é dicir. no momento en que se trate de buscar, procesar e presentar a información para os traballos. Aproximadamente terán lugar na 2ª, 3ª, e 4ª semana de novembro.

- Obxectivos:
Facilitar a correlación entre a teoría e a práctica.
Consolidar coñecementos.
Utilizar programas ou recursos informáticos.
- Modalidade: guiada.
- Natureza: práctica.
- Escenario: aula de informática ou aula B e en grupo mediano.

□ Que estea a cargo desta docencia deberá elaborar e proporcionar un guión para orientar a realización do traballo e das actividades concretas en cada caso, asemade deberá facer o seguimento da evolución da actividade do alumnado.

Seminarios

- Tarefas do alumnado: realizar a actividade proposta en tempo e forma.
- Descripción: trátase dun tipo de metodoloxía que combina o traballo autónomo co guiado de aula. Pretende profundar e ampliar o contido xeral da materia pero a través dun tema específico tratado no programa xeral da materia. O tema escollido é: Socialización, educación e xénero
Terán lugar 8 sesións de unha hora en pequeno grupo (sesións de horas C) en semanas alternas co fin de dar tempo a preparar lecturas de textos e procuras de información etc..
- Obxectivo: adquirir, comunicar e consolidar coñecementos teórico-prácticos e fomentar a interactividade entre a docente e o alumnado.
- Modalidade: guiada.
- Natureza: práctica.
- Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos.
- Grupos: reducido
- Tarefas do alumnado: procura, traballo de documentación, lectura e análise, para achegalo ás demais persoas participantes no seminario.

Actividades introductorias

- Descripción:
Estas actividades realizaranse nas primeiras sesións nos diferentes grupos.
Están encamiñada a tomar contacto e a dar e recoller información sobre a materia e sobre o alumnado (coñecementos previos, intereses e motivacións).

Poderán presentarse curtametraxes ou outro tipo de pezas que o alumnado terá que analizar en forma de chuvia de ideas partindo dun guión proposto pola/o docente, quen preguntará sobre ideas e conceptos para coñecer o grao de afinidade e comprensión da materia.

Tamén se poderán propor cuestións ás que o alumnado terá que responder oralmente.

Asemade realizarase a presentación específica do curso: obxectivos, contidos, metodoloxía, avaliación, etc.

- Obxectivo: comunicar amigablemente que se pretende atinxir con este curso e de forma somera coa materia de Socioloxía. Aclarar, no posible, a finalidade da materia e o seu interese para o alumnado.
- Modalidade: guiada
- Natureza: teórico/práctica
- Escenario: aula ordinaria
- Grupo: calquera
- Tarefas do alumnado: participar activamente nas actividades propostas en aula

Estudios/actividades previas	<p>☐ Descrición: sempre antes de cada sesión presencial maxistral (horas A) ou do desenvolvemento de traballo práctico (horas B) ou seminarios (horas C) o alumnado realizará as actividades previstas como previas.</p> <p>O alumnado deberá procurar, ler e traballar a documentación ou o material proposto e facilitado pola/o docente.</p> <p>Pode ser para unha actividade teórica - procura de información, análise e organización de documentación- ou a realización dunha tarefa que haxa de ser resolta con traballo práctico.</p> <p>☐ Obxectivo: aprender e asistir ás aulas cun mínimo de coñecementos da materia que permita avanzar a bo ritmo e compartir coñecementos para facilitar o debate en sesión maxistral, seminario ou práctica.</p> <p>A/o docente porá a disposición do alumnado o material de lectura ou as indicacións para obtelo.</p> <p>☐ Modalidade: autónoma. ☐ Natureza: práctica. ☐ Escenario: Non prescrito. ☐ Realizarase en grupo reducido ou de forma individual.</p> <p>☐ Tarefas do alumnado: Procurar a documentación (bibliográfica, bases de datos, Internet, etc.) Ler a documentación facilitada polo/a docente ou obtida de forma autónoma.</p>
Sesión maxistral	<p>Exposición, explicación e aclaracións do contido da materia: Relacionar coa sesión anterior Resaltar as ideas principais Explicacións ordenadas e estruturadas</p> <p>Exemplos (de actualidade, reais, etc.) Relacionar os novos conceptos. Asegurar a comprensión do contido empregando a exposición teórica ou a discusión e debate.</p> <p>☐ Obxectivo: abrir portas a novos coñecementos ☐ Modalidade: guiada, a presenza de docente é necesaria. ☐ Natureza: teórica. ☐ Escenario: aula ordinaria A (na que se desenvolven habitualmente as aulas).</p> <p>Recursos tecnolóxicos (proxector, conexión a Internet, vídeo ou dvd).</p> <p>☐ Grupos: grande.</p> <p>☐ Tarefas do alumnado: participar activamente na sesión (tomar notas, tomar a palabra, contestar preguntas).</p>
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>☐ Descrición: formulación, análise, resolución e debate de exercicios relacionados coa temática da materia.</p> <p>A docente propón, ao final de cada tema, por escrito e de forma organizada unha batería de exercicios e actividades.</p> <p>A documentación de consulta e lectura estará a disposición do alumnado e conforma a guía de orientación e análise, centra os puntos de interese, de ampliación ou de complexidade para a posterior discusión e posta en común na aula.</p> <p>En hora A realizarase un exercicio escrito por cada tema que será recollido pola docente na aula para incorporarse a avaliación.</p> <p>En todas as sesións maxistrais a docente preguntará pola realización dos exercicios de autoavaliación, polas dificultades e dúbidas atopadas e recollerá os comentarios e achegas do alumnado comentados en público. Resolveráse na aula cantas dúbidas se presenten deste xeito.</p> <p>☐ Obxectivo: Reflexionar e relacionar teoría e práctica e proporcionar feedback ao alumnado sobre o proceso de aprendizaxe. Realmente é unha peza metodolóxica integrada, que permite aprender, consolidar, ampliar, autoavaliar e avaliar, e comunicar na aula.</p> <p>☐ Modalidade: guiada. ☐ Natureza: práctica. ☐ Escenario: aula ordinaria con recursos tecnolóxicos. ☐ Grupo: grande. ☐ Tarefas do alumnado: o alumnado deberá resolver os exercicios propostos a partir do material de estudo facilitado pola docente. Posteriormente terá lugar unha posta en común.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Seminarios	<p>Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalizado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.</p>
Resolución de problemas e/ou exercicios	<p>Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalizado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.</p>
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	<p>Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalizado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.</p>
Titoría en grupo	<p>Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalizado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.</p>
Traballos tutelados	<p>Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalizado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.</p>

Presentacións/exposicións Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalzado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.

Prácticas autónomas a través de TIC Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalzado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.

Probas	Descrición
---------------	-------------------

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalzado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.
--	--

Probas de resposta curta	Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalzado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.
--------------------------	--

Cartafol/dossier	Con esta atención preténdese guiar todo o traballo, tanto o teórico como o práctico: exercicios, traballos, estudo, etc., e facer un seguimento persoalzado, que se consignará nas fichas, da evolución e avaliación de proceso. Durante o desenvolvemento do curso o alumnado vai ter atención personalizada: - Nas horas B, nas que se guiará o proceso de aprendizaxe en TIC e tutelará o traballo de investigación de cada grupo fase por fase. - Nas horas C, nas que se poderán debater e pór en común dúbidas que se susciten no estudo da materia, e, especialmente, o que se prepare para os seminarios. - En titoría individual (ou en pequeno grupo) nos despachos e nas horas consignadas para elo no plano da facultade. - Titoría e atención individualizada ou en rede a través de correo electrónico O alumnado terá que cubrir: - 3 horas de titoría de grupo en despacho ou aula. - 1 hora de titoría individual no despacho ao longo do cuadrimestre. Esta hora poderá dividirse en tramos e poderá aproveitarse para facer o seguimento do cartafol.
------------------	--

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Traballos tutelados	Esta metodoloxía está pensada para poñer en práctica os coñecementos adquiridos e activar as capacidades que permiten acadar competencias de aplicación á realidade. O traballo será guiado, avaliado en proceso, e avaliado ao final. A base sobre a que se aplican os criterios de avaliación é a das competencias da materia a través da participación do alumnado nas sesións de introdución e de seguemento e a memoria onde se recolle o traballo realizado.	20	A1 B2 C12 D1 A2 B5 C13 D2 A3 B11 C23 D3 A4 B12 C24 D5 A5 C25 D6 C26 D7 C27 D8 C28 D9 C29 D10 C36 D11 C43 D12 C62 D13 C63 D14 C67 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Presentacións/exposicións	Neste apartado terase en conta a presentación pública dos traballos tutelados, así como a presentación e debate ou posta en común en aula dos exercizos e dos seminarios.	20	A1 C10 D3 A2 C12 D5 A4 C43 D6 A5 C63 D11 C67 D17 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Esta metodoloxía está pensada para aquelas persoas que desexen afondar un pouco máis nos temas. No material preparado pola docente fanse suxestións que orientan ao alumnado para este fin, podendo tamén o propio alumnado afondar en aspectos que non estean suxeridos pola docente. Este traballo pasará a formar parte do cartafol individual do alumnado.	10	A1 B11 C13 D1 A3 B12 C14 D3 A5 C28 D15 C43 D21 C62 C66 C67
Seminarios	Cada grupo C terá 8 sesións en seminario (horas C) ao longo do cuadrimestre. Para o seu desenvolvemento será preciso que o alumnado se documente previamente coas lecturas e indicacións propostas. Nas sesións de seminario cada participante intervirá presentando as conclusións ás que chegara, de modo que se comparta o coñecemento e que se debata en grupo. O traballo desenvolvido contará para a avaliación.	10	A1 B5 C12 D1 A2 B11 C13 D2 A3 C30 D3 A4 C37 D8 A5 C43 D9 C48 D11 C64 D12 D13 D14 D15 D16 D17
Probas de resposta curta	Durante o desenvolvemento do curso realizaranse 9 probas de coñecemento (unha por cada tema) de resposta curta sen apoio de apuntamentos nin material de consulta. Para a súa realización tomarase como base os exercicios propostos ao final de cada tema. Serán avaliadas de inmediato e devoltas ao alumnado para a súa comprobación e comentario en aula.	20	A1 B7 C1 D19 A5 B9 C4 B10 C10 B12 C11 C13 C14 C27 C28 C31 C36 C37 C62 C66 C67

Cartafol/dossier	No cartafol irase plasmando o traballado realizado durante o curso: resolución de exercicios, pescudas, recensións, cometarios sibre vídeos e películas, tanto da parte teórica xeral como a correspondente ao seminario. Asemade, pódense incluír aspectos concretos relacionados co traballo de investigación tutelado de grupo. O cartafol poderase ir revisando na titoría ao longo do cuadrimestre por solicitude do alumnado ou da docente.	10	A1 B2 C1 D1 A2 B7 C4 D3 A3 B9 C10 D12 A5 B10 C12 D13 B11 C13 D14 B12 C14 D19 C27 D21 C30 C31 C36 C37 C43 C62 C64 C66 C67
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	A proba presencial de resposta longa (de desenvolvemento dun tema ou dun cometario de texto) ten carácter voluntario e marcará a diferenza entre o notable e o sobresaliente ou a MH. Terá lugar na data da proba final oficial. Disporase de dúas horas para a súa realización e poderanse consultar materiais como o cartafol ou outras lecturas de consulta. Nesta data oficial final participarán tamén as persoas que non acadaran unha avaliación continua positiva ao longo do desenvolvemento do cuadrimestre pero cun tipo de proba que contemple unha mestura de preguntas curtas e longas. Tamén disporán de dúas horas para o seu desenvolvemento.	10	A1 B7 C1 D1 A3 B9 C4 D3 A4 B10 C10 D13 A5 B12 C11 D14 C13 D19 C14 D21 C28 C31 C36 C37 C62 C66 C67

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ningún traballo tutelado poderase dar por finalizado ata que non obteña a cualificación de apto. Na cualificación total representa un valor do 20%. O valor da exposición dos traballos e das exposicións orais en aula e seminarios representa o 20%. O valor das probas de resposta curta será tomado en conxunto, proporcionando até un 20% da cualificación final. O valor total do portfolio poderá supor o 30% da cualificación final. Comporán esta cualificación tres elementos:

- o recompilado para os seminarios (valor xa determinado co 10 por cento no seu apartado)
- o recompilado como traballo voluntario (valor xa determinado co 10 por cento no seu apartado)
- o recompilado como exercicios de final dos temas que se realizan para a preparación das probas de resposta curta: o 10 por cento.

Esta última porcentaxe é o que se computa aquí cun 10

Como se ve, a proposta de traballo permite desenvolver diversas estratexias de aprendizaxe poñendo especial atención no traballo autónomo.

En consecuencia ofrécese multitude de materiais, ligazóns e documentos. O tipo de materia require facer máis fincapé nos aspectos reflexivos, polo que na segunda convocatoria teranse en conta os mesmos criterios. Haberá que facer unha proba mixta oral e escrita para poder avaliar todos os requirimentos metodolóxicos que se mencionan neste apartado 7.

As partes superadas xa durante a avaliación continua que formaron parte da cualificación en convocatoria ordinaria gardaranse para a segunda convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

- Fernández Palomares, Francisco (coordinador), **Sociología de la educación.**, Madrid: Pearson,
- Educación en tiempos inciertos, **Fernández Enguita, Mariano**, Madrid: Morata,
- Sociología de la Educación, **Fernández Enguita, Mariano (editor)**, Barcelona: Ariel referencia,
- Sociología, **Macionis, John J. & Plummer, Ken**, Madrid: Prentice Hall,
- La educación general en España, **Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C.**, Fundación Santillana,
- Diccionario de sociología, **Salvador Giner, Emilio Lamo de Espinosa e Cristóbal Torres (editores)**, Madrid: Alianza Editorial,
- Las reformas educativas a debate, **Varela, Julia**, Madrid: Morata,
- Atando teoría y práctica en la labor docente, **Viniegra, L.**, Barcelona: Paidós,
- Investigación-acción, reflexión crítica sobre la práctica educativa, **VVAA.**, Eduforma,

Aprendiendo a trabajar: como los chicos de la clase obrera consiguen trabajos de clase obrera, **Willis, Paul**, Madrid: Akal,
El harén pedagógico. Perspectiva de género en la organización escolar, **Santos Guerra (coordinador)**, Barcelona: Graó,
Cultura infantil y multinacionales, **Steimberg y Kinchelore (compiladores)**, Madrid: Morata,
□Nacimiento de dos hermanos gemelos: el sociólogo y el maestro de escuela (reflejo de Francia en el, **Volker, Joan**,
Barcelona: Península,
Chicos son hombres serán: cómo romper los lazos entre masculinidad y violencia, **Miedziam, Myriam**, Madrid: Horas y
horas,
□La escuela obligatoria y la invención de la infancia anormal□ en Espacios de poder, **Muel, Francine**, Madrid: Ediciones de
la Piqueta,
La escuela a examen, **Fernández Enguita, Mariano**, Madrid: Pirámide.,
La profesión docente y la comunidad escolar, **Fernández Enguita, Mariano**, Madrid: Morata,
Vigilar y castigar, **Foucault, Michel**, Madrid: Siglo XXI,
La escuela no es una empresa. El neoliberalismo al asalto de la escuela pública, **Laval, L.**, Barcelona: Paidós,
Educar como □Dios manda□., **Appel, Michel W.**, Barcelona: Paidós,
<http://www.un.org/>, **Naciones Unidas**,
<http://www.oneworld.net>, **One World**,
<http://www.europa.eu.int/index-en.htm>, **Unión Europea**,
<http://portal.unesco.org/>, **UNESCO**,
Escuelas y calidad de la enseñanza, **Informe internacional OCDE**, Barcelona: MEC/Paidós,
Educación superior y futuro de España, **Pérez-Díaz, Víctor e Rodríguez, Juan C.**, Fundación Santillana,
www.ine.es, **Instituto Nacional de Estadística**,
<http://www.consellodacultura.org>, **Consello da Cultura Galega**,
Falar galego: No veo por que. Aproximación cualitativa á situación sociolingüística de Galicia, **Iglesias Álvarez, Ana**, Vigo,
Xerais,
www.ige.eu/web/index., **Instituto Galego de Estatística**,
faitic.uvigo.es/index., **Universidade de Vigo**,
www.csic.es/, **CSIC**,
www.migualdad.es/mujer/, **Instituto de la Mujer. La mujer en cifras**,
sgi.xunta.es/publidade.html -, **Servizo de Igualdade (Galicia)**,
www.oecd.org/document, **OCDE**,
www.cervantesvirtual.com/, **Biblioteca Virtual Cervantes**,
www.educarm.es/templates/portal/images/ficheros/revistaEducarm/, **REDINET (Información educativa)**,
www.sc.ehu.es/sfwseec/basedatos.htm -, **ERIC (Centro de recursos educativos)**,
www.plazayvaldes.es/libro/diccionario-critico-de-ciencias-sociales/1249/, **Diccionario crítico de Ciencias Sociales**,
www.injuve.mtas.es/injuve/portal.portal.action, **INJUVE (Instituto de la Juventud de España)**,
http://webs.uvigo.es/hcastro/guias/guia_dep08.html, **Como realizar un trabajo académico**,
Metodología de investigación, **Hernández Sapien**, México, Mc.Graw-Hill,
Amor líquido: acerca de la fragilidad de los vínculos humanos, **Bauman, Zygmunt**, México, FCE,
La convivencia, **Ilich, Ivan**, Barcelona, Virus,
Sociofobia: el cambio político en la era de la utopía digital, **Rendueles, César**, Madrid, Capitan Swing,
El Trabajo de cuidados, **Carrasco, Cristina**, Madrid, Los libros de la Catarata,
La corrosión del carácter, **Sennett, Richard**, Barcelona, Anagrama,
La invención de los derechos humanos, **Hunt, Lynn**, Barcelona, Tusquets,
Como aprender a amar en la escuela, **Renau, Mª Dolors (Ed.)**, Madrid, La catarata,
Peligro, niños, **Tonucci, Francesco**, Barcelona, Graó,
Pedagogías invisibles. El espacio del aula como discurso, **Acaso, María**, Madrid, La catarata,
Pensando el futuro de la educación, **Imbermom, F. Jarauta, B. (Coord.)**, Barcelona, Graó,

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase poñer atención á documentación que se sube á plataforma virtual FAITIC.

Nela están desenvolvidos os temas, esquemas de traballo, fichas e guións para realizar comentarios e outros traballos voluntarios, guías (como a de análise de películas con perspectiva sociolóxica), novas, anuncios, calendario previsto de realización do programa e datas das probas de avaliación. Debe poñerse atención á bibliografía máis ampliada e bases de datos importantes para o desenvolvemento dos traballos.

Recoméndase ver os vídeos, documentais e películas que se propoñen nos diversos temas da materia pois creo que contribúen a abrir o foco sobre a sociedade.

Recoméndase encarecidamente que se lea esta guía con atención para poder aclarar as dúbidas xa na sesión de presentación da materia o primeiro día e non pasemos o curso aclarando cuestións que xa están recollidas neste

documento.

Tamén é importante ler a prensa e estar ao tanto dos acontecementos, e ter unha actitude aberta, curiosa e crítica ante o mundo.
